

Sosiaalihuoltolaki 30.12.2014/1301**23 §****Liikkumista tukevat palvelut**

Esteetön ja toimiva julkinen joukkoliikenne mukaan lukien kutsu- ja palveluliikenne on ensisijainen tapa järjestää kaikille soveltuva liikkuminen.

Liikkumista tukevia palveluja järjestetään henkilöille, jotka eivät kykene itsenäisesti käyttämään julkisia liikennevälineitä sairauden, vamman tai muun vastaavanlaisen toimintakykyä alentavan syyn takia ja jotka tarvitsevat palvelua asioimisen tai muun jokapäiväiseen elämään kuuluvan tarpeen vuoksi.

Liikkumisen tukea voidaan järjestää seuraavilla toteuttamistavoilla tai niiden yhdistelmillä:

- 1) julkisten liikennevälineiden käytön ohjauksella ja ohjatulla harjoittelulla;
- 2) saattajapalveluna;
- 3) ryhmäkuljetuksina;
- 4) korvaamalla taksilla, invataksilla tai muulla vastaavalla ajoneuvolla tapahtuvasta kuljetuksesta aiheutuvat kohtuulliset kustannukset;
- 5) muulla soveltuvalla tavalla.

Yksilöllisiä kuljetuspalveluja ei järjestetä henkilölle, joka on oikeutettu kuljetuksiin tai niiden kustannusten korvaamiseen muun lain nojalla.

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 3.8.1992/734**1 § Palvelusta perittävä maksu**

Kunnallisista sosiaali- ja terveyspalveluista voidaan periä maksu palvelun käyttäjältä, jollei lailla toisin säädetä. Maksu voidaan periä henkilön maksukyvyn mukaan.

2 § ([6.6.2008/387](#))**Maksun enimmäismäärä**

Palvelusta perittävä maksu saa olla enintään palvelun tuottamisesta aiheutuvien kustannusten suuruinen.

Vanhusneuvosto 28.9.2015

Vammaisneuvosto 30.9.2015

Sosiaali- ja terveystalautakunta xx.yy.2015

Luonnos 16.9.2015 Armi Rintala, Anne Aaltio ja Anneli Ojala

LIKKUMISTA TUKEVIEN PALVELUJEN TOIMINTAOHJE x.x.x ALKAEN

Sosiaalihuoltolaki 30.12.2014/1301

Korvaa 3.10.2011 sosiaali- ja terveystalautakunnassa annetun sosiaalihuoltolain mukaisen kuljetuspalvelun toimintaohjeen 1.11.2011

1. Liikkumista tukevat palvelut

Esteetön ja toimiva julkinen joukkoliikenne mukaan lukien kutsuperusteiset lähibussit ovat ensisijainen tapa järjestää kaikille soveltuva liikkuminen.

Liikkumista tukevia palveluja järjestetään henkilöille, jotka eivät kykene itsenäisesti käyttämään julkisia liikennevälineitä sairauden, vamman tai muun vastaavanlaisen toimintakykyä alentavan syyn takia ja jotka tarvitsevat palvelua asioimisen tai muun jokapäiväiseen elämään kuuluvan tarpeen vuoksi.

Liikkumisen tukea voidaan järjestää seuraavilla toteuttamistavoilla tai niiden yhdistelmillä:

- 1) julkisten liikennevälineiden käytön ohjauksella ja ohjatulla harjoittelulla;
- 2) saattajapalveluna;
- 3) korvaamalla taksilla tai invataksilla tapahtuvasta kuljetuksesta aiheutuvat kohtuulliset kustannukset ns. taksikortti

Yksilöllisiä kuljetuspalveluja ei järjestetä henkilölle, joka on oikeutettu kuljetuksiin tai niiden kustannusten korvaamiseen muun lain nojalla. Sosiaalihuoltolain mukaiset liikkumista tukevat palvelut ovat määrärahasidonnaisia, osittain harkinnanvaraisia palveluja.

2. Julkisten liikennevälineiden käytön ohjaus ja ohjattu harjoittelu

Kuntalaispalvelujen Vantaa infoissa ja seniorineuvonnassa ohjataan junien, bussien ja kutsuperusteisten lähibussien käyttöön. Kuntalaisille järjestetään Vantaa infon, seniorineuvonnan ja HSL:n matkakummien kanssa infotapahtumia ja tilaisuuksia käytön ohjaamiseksi.

3. Saattajapalvelu

Julkisten liikennevälineiden käytön mahdollistava saattajapalvelu on osa tukihenkilötoimintaa.

4. Taksikortti

Taksikortille voidaan myöntää 2-8 yhdensuuntaista matkaa kuukaudessa

Asiakas saa tehdä matkan haluamaansa kohteeseen. Vantaan kaupunki korvaa yhdensuuntaisesta matkasta enintään 30 €. Tämän summan ylimenevän osan asiakas maksaa autossa kuljettajalle. Lisäksi asiakas maksaa yhdensuuntaisen matkan omavastuuosuuden kuljettajalle. Yksittäisen matkan omavastuu määräytyy julkisen liikenteen maksujen mukaan. Vantaan alueella maksu määräytyy sisäisen lipun mukaan ja lähikunnissa seutulipun mukaan.

4.1 Taksikortin myöntämisperusteet

Taksikortin myöntäminen perustuu yksilölliseen asiakkaan palvelutarpeen arviointiin ja sen pohjalta tehtyyn hoito- ja palvelusuunnitelmaan. Taksikorttia haluava on yhteydessä seniorineuvontaan, josta tehdään palvelutarpeen selvittely. Palvelutarpeen selvittämiseksi tehdään tarvittaessa kotikäynti ja koematka asiakkaan kanssa.

Päätöksenteossa käytetään hyväksi moniammatillista työryhmää. Palvelua myönnettäessä otetaan huomioon hakijan sosiaalinen ja taloudellinen tilanne sekä hakijan liikkumis- ja toimintakyky.

Taksikortti voidaan myöntää henkilöille, joilla on vamman tai sairauden johdosta pitkäaikaisesti vaikeuksia liikkumisessa ja jotka eivät voi käyttää julkisia liikennevälineitä ilman suuria vaikeuksia.

Sekä VR:n että HSL:n kalusto on pääasiassa esteetöntä ja Vantaalla on kutsuperusteisia lähibusseja. Julkisen liikenteen käyttömahdollisuudet selvitetään aina palvelutarpeen selvittelyn yhteydessä.

Taloudellista tilannetta arvioitaessa otetaan huomioon myös puolison tulot ja varallisuus.

Taksikortin voi saada

- yksinasuva, jonka bruttokuukausitulot ovat korkeintaan 1500 euroa ja varallisuus korkeintaan 5000 euroa

- parisuhteessa oleva henkilö, kun pariskunnan bruttokuukausitulot ovat korkeintaan 3000 euroa ja varallisuus korkeintaan 8000 euroa

Hakijalla tulee olla kotikuntalain mukainen kotipaikka Vantaalla.

4.2 Päätös taksikortista

Taksikortista tehdään kirjallinen päätös.

Taksikortti myönnetään määräajaisesti. Päätöstä voidaan sen voimassaoloaikana tarkistaa, mikäli hakijan terveydentilassa tai muissa olosuhteissa tapahtuu sellaisia muutoksia, ettei asiakas täytä enää taksikortin saamisen edellytyksiä. Tarvittaessa asiakkaalle tehdään uusi palvelutarpeen selvittely ja häneltä voidaan pyytää uusi selvitys taloudellisesta tilanteesta.

Ennen kuin hakija on saanut käyttöönsä matkoihin käytettävän taksikortin, hänelle korvataan päätöksen mukaiset taksikorttimatkat takautuvasti päätöksen alkupäivämäärästä alkaen alkuperäisten kuittien perusteella. Kuitissa tulee olla taksinkuljettajan kirjoittama lähtö- ja saapumisosoite sekä kuljettajan allekirjoitus.

Sosiaalihuoltolain mukainen taksikortti on tarkoitettu asiointi- ja virkistysmatkoihin. KELA:n korvaamalla terveydenhuollon matkoilla ei voi käyttää sosiaalihuoltolain mukaista taksikorttia.

4.3 Ohjeita taksikortin käytöstä

Taksikortilla tehtävät matkat

Matkat toteutetaan taksilla / invataksilla.

Asiakkaan mukana voi kulkea yksi henkilö saattajana/avustajana maksutta. Matkat tilataan keskitetysti Lähitaksin kuljetuspalvelumatkojen tilausnumerosta.

Myönnetyt matkat ovat yhdensuuntaisia matkoja. Yhdensuuntainen matka päättyy eri osoitteeseen kuin mistä se on alkanut. Taksikortilla maksetaan erikseen jokainen yhdensuuntainen matka pääteosoitteessa. Esimerkiksi matka kotoa kauppaan on yksi yhdensuuntainen matka. Paluu takaisin kotiin on toinen yhdensuuntainen matka. Asiointiaika kaupassa ei sisälly meno- eikä paluumatkaan. Reitin varrella voi tehdä pikaisen, välttämättömän pysähdyksen.

Taksikortilla maksaminen

Asiakas maksaa jokaisesta yhdensuuntaisesta matkasta omavastuuosuuden, joka määräytyy julkisen liikenteen maksujen mukaan. Vantaan alueella maksu määräytyy sisäisen lipun mukaan ja pääkaupunkiseudulla (Helsinki, Espoo, Kauniainen ja Vantaa) seutulipun mukaan.

Omavastuuosuuden lisäksi asiakas maksaa matkan maksukaton (30 €) ylittävän summan taksinkuljettajalle. Asiakas saa aina kuitenkin kuljetuspalvelukortilla maksetusta matkasta. Kortilla ei voi maksaa taksin ennakotilausmaksua tai Kelan korvauksen piiriin kuuluvia matkoja.

Taksikortti näytetään kuljettajalle matkan alkaessa. Taksikortti on henkilökohtainen maksuväline. Korttia ei saa luovuttaa toisen henkilön käyttöön.

Asiakas saa maksamastaan omavastuuosuudesta kuitenkin. Kuitista näkyvät myönnetty ja jäljellä olevat matkat. Kuitit tulee säilyttää kolme kuukautta ja ne on pyydettyessä esitettävä taksikortin myöntäneen yksikön työntekijälle.

Jos kortilla maksaminen ei onnistu teknisistä syistä taksissa, asiakas maksaa matkasta omavastuuosuuden. Kuljettaja ottaa kortilta tarvittavat tiedot ja toimittaa ne Lähitaksiin, joka laskuttaa matkasta Vantaan kaupunkia.

Käyttämättä jääneitä matkoja ei voi siirtää toiselle kuukaudelle. Taksikorttia voi käyttää maksuvälineenä ainoastaan päätöksen voimassaoloaikana.

Taksikorttiin voidaan tarvittaessa myöntää erillinen palvelulisä tai invalidisä

Taksikortin käyttäjälle voidaan myöntää erillisestä hakemuksesta palvelulisä, jos hän tarvitsee tavanomaista enemmän kuljettajan apua ennen matkaa ja/tai matkan päättyessä. Palvelulisä oikeuttaa asiakkaan saamaan kuljettajan apua esimerkiksi autosta kotiin siirryttäessä tai asunnosta hakemisessa. Palvelulisänä myönnetty saattajapalvelu ei ole tarkoitettu avustamiseen esimerkiksi kaupoissa ym. Jos taksissa on mukana kuljetuspalvelukortin haltijan mukana saattaja, taksi ei voi periä palvelulisiä.

Palvelulisiä oikeutetut asiakkaat kertovat palvelutarpeesta kuljettajalle ennen matkan maksamista. Jos taksissa on mukana avustaja/saattaja, palvelulisiä ei voida periä. Palvelulisän virheellisestä käytöstä ilmoitetaan kuljetuspalvelusta vastaavaan yksikköön.

Taksikortin käyttäjälle voidaan myöntää erillisestä hakemuksesta invataksin käyttöoikeus ns. invalidisä. Tällöin asiakkaan kuljetus edellyttää invavarusteltua autoa ja kyydistä peritään vastuu ministeriön taksapäätöksen mukainen lisämaksu (invalidisä), palvelulisää ei voi periä.

Muistettava vielä

Asiakkaalla on ilmoitusvelvollisuus olosuhteiden muutoksesta tai taksikorttitarpeen lakkaamisesta. Myös kortin katoamisesta ilmoitetaan palvelun myöntäneen yksikön työntekijälle.

Asiakas huolehtii mahdollisen jatkohakemuksen vireille laittamisesta 3 kk ennen määrä- aikaisen taksikorttipäätöksen päättymistä.

Taksikortin käyttöä seurataan ja mahdolliset väärinkäytökset tutkitaan. Mikäli väärinkäytöstä ilmenee, väärinkäytöksestä aiheutuneet kustannukset peritään takaisin.